

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
17 novembre st. v.
29 novembre st. n.

Ese in fiecare duminică.
Redacțiunea:
Strada principală 375 a.

Nr. 46.

ANUL XXVII.
1891.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei

O g l u m ă.

(Incheiere.)

Sa, se vede că-mi înțelegese incurcătura, căci îmi țise cu un ton forte patetic:

— Ve mulțumesc dle din adâncul inimei . . .

Fără ajutorul dvostre, cine șefe, decă fiica mea, care stă lângă mine m'ar mai fi vëđut.

Eu nu țisei nimic; ea urmă:

— Și pentru aceea ce ați făcut ve voi fi etern recunoscătoare.

Ca să scurtez aceste frase care me nelinișeau și mai ales, pentru a nu o face să se obosescă vorbind, îi țisei: Esagerați intru câtva dnă, căci aceea ce am făcut eu, ar fi putut-o face și un altul; sânt fericit inse, că v'am scăpat; me pot lăudă și eu, că am făcut o faptă bună 'n viața mea. — Acum dnă, pentru că e deja târziu, nu voiesc a abusa mai mult de dreptul ce mi-l'a dat acesta întâmplare, ci me voi retrage, urându-ve o însănătoșire cât se va pute mai repede.

— Ve duceți? și nu știu cel puțin cum ve numiți, ca să știu cui datorez restul țălelor mele.

Am scos o cartă din busunar, și i-am dat-o.

Dënșă mi-a spus că se numeșce Maria Iorgulescu și că i-a murit bărbatul cu 4 ani înainte. In cele din urmă, când eram aproape să plec, m'a rugat când voi mai avé timp să merg pe la dënșă. Atăta tot.

— A! amicul meu! aceea ce ai făcut, te 'nalță și mai mult in ochii mei; e o faptă pe cât de curagiosă, pe atât de sublimă, și Gorăneanu strinse cu căldură mâna lui George.

— Va să țică sânt desvinovățit in ochii tei?

— Cu deseversire; și ca probă, să bem doue beri. Apropos! Cred că n'o să faci imprudența d'a spune nevéstei tale ceea ce ți s'a întâmplat?

— Și pentru ce?

— Ei dragă! pentru că femeile sânt foarte susceptibile; — e destul să le spui că ai vëđut ađi un cal fugind pe stradă, pentru a le face să le bată inima.

«Dar să spui tu Elisei, care e așa de nervosă, că tu te-ai pus inaintea a doi cai furioși pentru a scăpă o femeie, și că aceea femeie a fost lovită foarte reu. — De sigur că are să leșine. — Mai bine acesta s'o faci cel puțin peste 4—5 țile, ș-atunci încă, s'o prepara, să nu-i spui așa d'odată, pe neașteptate.

— Ai dreptate. — Acum me gândesc și eu, și găsesc că e foarte bun sfatul care mi-l dai, și pentru ca să-ți arăt că țin la tine, voi face intocmai după cum m'ai învățat.

III.

Elisa când fu sărutată de George, se cutremură in tot corpul, își inchipuie că aceea sărutare eră mincinosă, că nu eră pornită din inimă, și că el »pote« tot cu aceleași buze o sărutase cu puțin mai nainte pe dënșă; dar căută să se liniștescă și zimbind îl întrebă:

— De unde vii, amicul meu?

— Dela Gorăneanu.

— L'ai vëđut!?

— Chiar adineaori ne despărțirăm, — și se duse să-și pună pălăria și mânușile pe biurou. Elisa se uită după dënsul.

Gorăneanu! vecinic dënsul! Când îl auđi, la Gorăneanu! De unde vii? Dela Gorăneanu! Unde te duci? la Gorăneanu! Câte minciuni și prefecătorii, pentru a ascunde grozavul adevër.

George se întorse fără a surprinde flacărea care strălucise cu puțin mai nainte in ochii femeiei lui, dar care tocmai in momentul acela se stinsese.

— Ei! și ce mai țicea Gorăneanu?

— Dar mai știu și eu ce țicea! nu șci cum e dënsul. Îi place să vorbescă și când incede nu mai isprăveșce.

— Ai stat la mesă?

— Fără tine! S'a întâmplat vr'odată acesta?

— Atunci haideți.

Sânt amëndoi la mesă, unul in fața celuilalt. Elisa mânâncă, inse se uită din când in când la George, ar voi să-i surprindă vr'un gest, séu vr'o mișcare, dar nimic. — Fața lui George e liniștită, nu esprimă nici un viclesug; el se gândeșce la femeia pe care a scăpat-o și la fata ei, care avea niște ochi așa de dulci! . . .

După mesă, George mai remase puțin in biurou, pentru a-și regulă niște lucrări inceptute, — ceea ce făcù pe Elisa să credă că espre a remas singur, pentru a se gândi mai mult la ea.

IV.

— Merge bine, dnă, George in aceste momente se află la dënșă, — decă voiesci să surprindem, imbracă-te repede, ia-ți un voal și dă-mi brațul; — cunosce o stradă de unde vom pute șpionă casa fără a fi zăriți, și tot d'acolo vom vedé și pe George eșind dela aceea care v'am spus.

— Ah! cât sânt de turburată, dle Gorăneanu . . . dar cu tôte acestea vreu să vëđ.

După țece minute erau amëndoi pe drum.

— De unde șcii, că va fi încă la dënșă când vom ajunge.

— Acésta se înțelege, — nu sunt nici dece minute de când l'am lăsat intrând într'o casă, la a cărei feréstră cu pușin mai nainte am zărit-o pe dēnsa.

— Ah! dle Gorăneanu, nu poți să-ți inchipuiești cât de reu îmi fac aceste descoperiri, și uite, cu toate spusele dtale, par că nu-mi vine să cred că soțul meu ar fi în stare să comită asemenea fapte scârbóse.

— Dta ești ca Toma necredinciosul. Ei bine, vei vedé și te vei convinge.

In intervalul acesta ajung în strada Poterași.

— Priveșce, dișe Gorăneanu! Veți acele case galbene?

— Ei bine?

— Acolo e soțul dtale. Ai puțină răbdare și-l vei vedé eșind; în urmă vom întrebă cine locueșce acolo și vei auđi, că aceea care i-a scris.

Elisa nu dișe nimic; înse se strinse mai tare de brațul lui Gorăneanu. Stătură astfel mai mult timp.

D'odată Elisa dete un țipét inăbușit. Vēđu pe George eșind din curte, urmat d'o fată încântătoare care-i suridea întindēdu-i mâna.

Gorăneanu observă și el și-i șopti la ureche:

— Te-ai convins?

— Da; dar să mergem, nu mai pot sta mai mult aci, simț că 'nnebunesc.

Și trase pe Gorăneanu după dēnsa.

Acasă avu o crisă de nervi, dar care-i trecu. Când veni George eră liniștită cu deseveșire. Acum pentru că șcidea tot, voiă mai mult ca ori când să-și resbune, și pentru acésta comptă pe Gorăneanu care-i dișese înainte d'a se despărți:

— Voi face tot posibilul, ca ntr'una din dișele următoare să te introduc d'odată în camera lor pentru a-i surprinde, fii prudentă și așteptă. Mai ales formeză-ți o față din cele mai liniștite; — și acum dēnsa așteptă.

V.

Trecuse 3 dișe, în care timp Elisa suferiă torturele cele mai grozave. În fine, a 4-a diș, primi acest bilet:

«Măne vino în strada X... și-au dat întâlnire și-i vei surprinde la mēsă.

Serv

Gorăneanu.

VI.

— Dragă Gorăneanu, devii pentru mine o problemă grea de rezolvat.

— Și pentru ce?

— Dar nu veđi că faptele vorbesc dela sine? Me inviți la un prând într'o casă, unde n'am fost nici-odată, și despre a cărei existență nu șciu să-mi fi vorbit; și ce e mai mult e, că la mēsă sūnt trei tacāmuri, pe când noi sūntem numai doi; iar cât despre cel d'al treilea nu-mi vorbești nimic.

— Răbdare și filosofie, totul se va descurcă.

— Dar prea multă răbdare trebuie să aibă cineva cu tine.

In acest moment se auđiră pași pe scară. Ușa se deschise cu furie și Elisa intră ca o bombă în năuntru; se uită în toate părțile și remase uimită pe loc.

George, la acésta apariție neașteptată a soției sale și mai ales în acea stare, remase înmărmurit.

Singur Gorăneanu zimbii resucindu-și mustéța.

George, cređēnd că se întēmplase vr'o nenorocire, se repeđi spre femeia lui ca s'o întrebe de cauza acelei turburări, dar Elisa îl respinse cu dispreț.

George la acésta scenă nu șcidea ce să mai cređă; eră aprópe ca zăpăcit.

— Dar bine, ce ai scumpa mea, ce ti-am făcut ca să merit disprețul teu?

— Ce ai făcut! me 'ntrebi ce ai făcut!? Dar mai bine întrebă-ți conșciința, dēnsa îți va respunde cred, mai mult decât mine.

— Conșciința! nu înțeleg ce vrei să diși.

— Aide domnule! șciu tot și decă nu ți-am spus până acuma, a fost că voiiam să te surprind chiar singură.

— Eliso! pentru Dđeu! ce vrei să diși! de ce mi vorbești astfel!? Cred că n'am greșit intru nimic. Te indoiești de amorul meu!

— Amorul dtale! Dar nu la mine e îndreptat acest faimos amor al dtale. O șcii mai bine decât mine și decât toți alții.

— A! Ah! e grozav! inebunesc!

— Bravo! Acum jucăm și comedia, ne lipseșce inse persóna principală. Dl Gorăneanu cred că va fi bun să ne-o arate.

— De ce nu, — și Gorăneanu veni spre dēnșii.

— Dar... se încercă să dișcă Elisa.

— Nu voiți persóna principală?

— Da.

— Ei bine, priviți-me.

— Cum dta! Dar e peste putință; — nu poți fi dta amanta soțului meu cu care me tradéză și pe care chiar singur mi-ai arătat-o.

George, pentru că nu 'nțelegea nimic din toate acestea, remăsese zăpăcit, uitându-se când la unul, când la altul.

— Ei bine, dnă — urmă Gorăneanu — să ve esplic în câteva cuvinte totul; — dar, îmi promiteți că me veți iertă?

— Nu înțeleg ce vrei să diși.

— Dă-mi scrisórea!

Fani îi înmână scrisórea pe care o luase tot după recomandăția lui Gorăneanu.

Acesta se apropie de George și-i arată scrisórea.

— George! De unde ai tu acésta scrisóre?

George mai mult mașinaliceșce se uită la dēnsa și-i respunse:

— Dela tine.

— Ei bine, dnă, da, acésta scrisóre am scris-o eu și am avut imprudența s'o semnez numai cu numele meu de botez. Acésta te-a adus în eróre. — Ș-atunci, când te-am vedut așa de infuriată asupra soțului dtale, m'am gândit să fac o glumă. Ve jur inse, că George e inocent, și ca probă, iată, voi scrie aci de față cu dta, și vei compará amēndoue scrisorile.

Gorăneanu scrise repede aceleași cuvinte și le semnă tot cu acelaș nume de Fani.

Elisa și George cădeau din uimire în uimire.

— Bine; dar femeia aceea? întrebă Fani.

— Aceea e fata a cărei mumă George i-a scăpat viața.

«Uite diarul de ađi, citeșce! Este chiar numele salvatorului ei, care e soțul dtale. Vēd inse c'am făcut greșelă de am adus gluma așa departe; dar, pentru că ești bună, me vei iertă, și, sūnt sigur că-ți vei iubi mai mult bărbatul; iar pe viitor nu vei mai fi gelóasă de dēnsul.

— Te iert, cu toate că mi-ai făcut fórtē mult reu, inse pentru că a fost numai o glumă, n'am la ce să me formalizez. În ceea ce priveșce, că-mi voi iubi bărbatul mai mult d'aci în nainte, e zadarnic s'o mai spun; — inse, me voi feri pe cât voi puté ca să nu mai comit asemenea imprudențe.

— Și eu, respunse George, voi căutá pe cât va fi posibil ca să te fac fericită scumpa mea, și fie ca în totă viața noastră, să avem aceeaș armonie ca pân' acuma și să ne iubim tot cu acelaș amor, —

tot cu aceeaș pasiune ca 'n aceste prime luni ale căsătoriei noastre; — iar tu, dragă Gorăne, pentru că ai fost totdeauna sincer cu mine și m'ai iubit după cum am avut și am probe, vei fi nedespărțit amic sincer al nostru, consiliindu-ne la tot ce va fi bun.

— Și eu, ăse Gorăneanu ridicând un pahar cu vin, închin acest pahar în sănătatea și prosperitatea voastră, și facă cerul ca astfel să se sfârșescă tot ceea ce va fi reu la voi.

Gr. Mărunțeanu.

Dorința stérpă.

(In limba franceză de Th. Șerbănescu.)

Sus pe munte, lângă vulturi, multă vreme am trăit,
Și, că sunt de cer aproape, me simțiam prea fericit!
In adâncile prăpăstii am privit adese ori,
Dar n'au fost adânci ca nóptea ochilor tei răpitori.

Aș fi vrut să fiu un vultur, cu puternice aripi,
Cu privirea ce străbate peste munți și peste râpi,
Și ochindu-te din nouri, ca un fulger să m'avânt,
Despicând din sbor vėzduhul, pân' la line pe pământ!

Lacom, să te prind in ghiare, — iar vėzduhul să-l despic,
Pradă dulce de iubire, cătră cer să te ridic,
Și acolo 'n vėrf de munte, numa 'n taine să plitim,
Cuib de dragoste cerescă, împreună să zidim!

Carol Scrob.

Medicina poporală.

Credințe, datini, doborii și descănțelece poporale.

II.

•Bóla mare• séu •bóla rea•

(Epilepsia.)

Nici un bolnav nu e compătimit de poporul nostru, ca cel ce suferă de «bóla mare.» Casurile sunt inse foarte rari.

«Bóla mare» o-a căpėtat cel ce o are încă din pruncie de spaimă, de amenințături, din visuri urite, a trecut când au jucat «miluile prin jocul lor și le-a conturbat, a dat peste făcături lăpėdate și s'au năprătit pe el» etc.

Părinților li se recomandă a nu se resti (a strigă) pe copii, a nu-i drăcuí séu da la smei; iar mai mult a amenință fie chiar și in glumă cu bota (măciuca), cuțit, secure, arme ori cu palma chiar; ci mănindu-se, după ce l'au amenințat, să lase a căde palma ori alt obiect cu care a amenințat ușor pe băet, căci atunci nu capėtă spaima din care cu timpul se nașce epilepsia.

Descănțecul pentru acėsta e următorul:

Descănțătórea ia o țevă de nuc care s'a îngăurit cu burghia séu sfredelul (spițelnic), iar nu cu foc. Tae din cămașa bolnavului doue petece, unul dinainte, altul dela spatele cameșei, care tăieturi nu se mai cărpesc. Din petecele acelea se fac dopuri cu cari se astupă țeva.

Mai intėi scuiă bolnavul de 3 ori in țevă, Pe timpul statorit de vrăjitórea bolnavul se «obriceșce» (opreșce) dela o patimă, cu deosebire dela beutul rachiei. Se mai obriceșce să nu mănănce bucate aduse dela un loc îndėrėt, să nu-ș intórcă hainele pe dos, să nu mėrgă la móră, să nu se perie (peptene) séu

imbrace joia, să nu lucre vinerea, in acele 6 săptămăni cât durėză descănțecul, să nu caute in riuri, fântăni etc.

Aceste opriri din partea vrăjitórelor se fac și pe intrėga viėtă și se țin cu cea mai mare punctualitate. Bolnavul abiă mănė și șce de ce e obricit. Când obriceșce vrăjitórea, dice: «Voi spaimelor și duhuri rele și necurate, pogăni și gāngăli spurcate, ve promit pentru N. că de astăzi inainte se va feri de a mai bea rachie, nici va mai veni peste voi la móră, ape moșandii etc. și nici intr'un loc unde ședeți și conăcuiți voi, ca să ve zătrėscă séu să ve smintėscă. Dar voi iar să-i dați de acum nainte pace lui N. in locul căruia: iaca eu ve dau 3 trupuri mórte (la 9 zile, 5 la 40 zile 9) că voi șciți că n'aveți putere a prăpădi pe N. că maica Vineri il va pădi de voi (și numeșce diua in care nu e iertat să lucre séu și altă di). Dicėnd aceste omóră 3 mușce cu unghia degetului mare dela mână drėptă. In timpul acela suferindul mestecă in gură o bucată de pâne (prima bucatură) care o aruncă cu gura in mână vrăjitórei in care se află mușcele, cu care dimicătură invėlue mușcele și le bagă in țevă. Peste acestea bagă 3 bucăți de tāmăe négră, 3 de cea albă, 3 bucăți de escă, 3 bucăți de sare și 3 bucăți de marmor, cari obiecte tóte sunt furate de vrăjitórea, iar marmorele din biserică. După ce a băgat tóte acestea in țevă, o astupă și cu celalalt dop, ia țeva sub suóra stāngă, unde o ține până nóptea (marța numai), când apoi merge la un mormėnt necunoscut. Acolo cum ajunge, iș face cruce și se pune in genunchi pe mormėnt lângă «zlėmán» (pėtra ce se pune la capul mortului), face o gaură in care bagă țeva dicėnd: «Când a mai resări, lăstări, inflóri și face nuci țeva acėsta, atunci să mai capete N. bóla mare și cum nu șciu eu (iși spune vrăjitórea numele) cine e ingropat in acest mormėnt, așă să nu șce de N.:

Toți smei,
Tóte smeónele,
Nici dracii,
Nici priculicii
Cu priculicónele,
Nici muronii,
Cu murónele,
Nici strigonii
Cu strigónele,
Nici șolomonarii,
Nici vėrcolacii,
Nici halele,
Nici halintele,
Nici vėntul,
Nici șoimance¹,
Nici bălaurii,
Nici șerpri,
Nici nopărele,
Nici șopărele,
Nici paza codrului,
Nici mama codrului,
Șchimbați²
Chiznoviții,
Ciuma³
Cholera,
Căpcăanii,
Păgăanii,
Staticot,
Strimbă-lemne,

¹ Femei sburătórea. Când cineva e lovit de gută (Schlag), se dice că i-au luat șoimanele o mână, picior etc.

² Aceștia sunt coprii mamei pădurii inșchimbați cu de ai ómenilor cu capul mare și diform,

³ Acestea sunt femeii ce se crede că-ș pot lungi grumazii până unde gāndesc.

Frecă-petri,
 Urieșii,
 Piticii,
 Vermii cu cicul de fer,
 Izdatii,
 Necurații,
 Fetele despletite¹,
 Nălucile,
 Năprătiturile,
 Moșii,
 Babele,
 Sluții,
 Slutitele,
 Urișii,
 Uritele,
 Nemții,
 Nemțonele,
 Turcii,
 Turcônele,
 Ungurii,
 Ungurônele,
 Urșii,
 Lupii,
 Mișii,
 Vulpile,
 Câinii,
 Cațelele,
 Vulturii,
 Huli,
 Corcanii
 Urliganii }
 Șurlițele }
 Cobății }
 Ciórele,
 Corbii,
 Giorobările,
 Nevestuicele,
 Sobolii }
 Hirții } șorecii,
 Șocheții }
 Vezurii,
 Veverițele,
 Porcii,
 Caii,
 Măgarii,
 Cătării,
 Taurii (bicii),
 Pircii (capră de secs masc)
 Bulnitorile,
 Lipitorile,
 Panjării,
 Cornacii,
 Școrplile,
 Brôșcele,
 Gândacii,
 Raccii,
 Păunii,
 Bițele (mușcele),
 Bîrnăuzii,
 Vespile,
 Fluturii,
 Strigele,
 Potlogarii (lilieci),
 Sedicile,
 Lăcustele,
 Omișile.
 Nici toți vermi,
 Nici toate mânguile³,

Nici tote gaugame,
 99 feluri necurate,
 99 feluri de spurcate,
 Cari spaimă 'n N. ați băgat
 Și puterile i-ați secat,
 Veniți aici cari l'ați neprătit,
 Că iată eu v'am dăruit²
 Cap
 Pentru cap,
 Dinte pentru dinte,
 Mâni
 Pentru mâni,
 Picioare
 Pentru picioare etc.,
 Gura i-am cărpit
 Și așa l'am pocit,
 Să nu potă sbierá (șipá, strigá),
 Să nu se polá mișcá,
 Când voi li-ți luá,
 Cu N. vi-ți împácá,
 In pace li-ți lăsá,
 Și vi-ți depártá
 Unde nu-i urmă de secure,
 Nici cântat de voinic in pădure,
 Prin cărări neumbrate,
 Prin păduri netáiate,
 Acolo să trăiți,
 Să sălășluiți,
 Iar pe N. să-l lăsați curat, luminat,
 Cum Domnul Christos l'a lăsat.
 Amin.

La 9 zile după aceste :

Se pun (invêluesc) intr'o măramă a bolnavului din toate felurile câte 5 ad : 5 mușce, 5 bucăți de tãmăe etc. cu prima imbucătură din' acea zi. Marama cu aceste lucruri se face folomoc și se pune subsu-óra stângă unde le ține pân' ajunge vrăjitoarea între doue dealuri ce stau față 'n față unul cu altul. Pe drum ia o lespede de sub cepașul de cară (locul de rotă pe drumuri), ca să o pună deasupra grópei unde ingrópă cârpa cu cele invêluite in ea. Ajungând între cele doue dealuri, se pune in genunchi ca primadată la mormânt și dice făcând o grópă, punând cârpa și astupându-o cu lespedeaa luatá din cepaș, pe care se pune cu picioarele :

Când se vor impreună aceste 2 dealuri, atunci să mai vină spamele pe capul lui N. și cum calc eu lespedeaa acésta, așa să se calce de vorbele mele (iși spune vrăjitoarea numele)

Toți smei,
 Tóte smeónele,
 Dracii,
 Drăcónele etc.

Să primescă in locul lui cele 5 capete ce-i dau acuma, iar pe N. să-l lase curat, luminat etc. etc.

La 40 de zile.

Se ia dela bolnav 2 unghii, una dela mâna dréptă și una dela cea stângă, 9 mușce, 9 bucăți de tãmăe etc. și se invêlue intr'o haină a bolnavului, cu cari, ținându-le subsuórá, se duce peste hotar la o movilă și le ingrópă acolo (intr'alt hotar) blăstēmând :

Toți smei,
 Tóte smeónele etc. etc.
 Să ve duceți,
 Și resduceți să nu mai întórceți,

¹ Drăcónele se numesc așa pentru ca nu numindu-le drăcóne să se supere,

² Sânt paseri răpitoare de soiul hulilor.

³ Cari mánăncă ne alte animale.

¹ Tóte ce se mișcá de sine.

² Ținând in mână un miș negru ori cocoș, la femei nuieș mîlă cãrnúă la cură si picioarele leagăte

LUPTA CU ORCA.

Peste nouă țeri,
Peste nouă mări,
Iar pe N. să-l lăsați curat, luminat etc.

Aiaă de acest descântec, pe care nu voiesc a-l spune altora vrăjitorile, (pare-mi-se că din cauza că cârpesă gura și îngropă de viu în pământ un mîț, o brăscă ori un pui de găină negru ori chiar și un cățel negru,) mai înveță vrăjitoarea că e bine: decă n'a mai vedut omul astfel de bôlă, când vede mai întei un om cădënd de bôla mare să-l crunte după cap cu un ac, cređënd că prin aceea ar impinge și duhul necurat care chinu pe suferind și că, vedënd duhul necurat sângele, părăseșee pentru totdeuna pe bolnav.

Se mai recomandă celor cu bôla mare a mîncă hirian ras pe răzală de el ênsuș, in ăiua primă o lingură, in cealaltă doue, in cealaltă trei și tot așă până 29 de linguri, când se incepe cu numărul îndêrēt 28, 27 până la una.

Bolnavul pôte împărți numărul lingurilor de hirian cum îi place lui peste ăi, dar pe inima gôlă și inainte de culcare trebuie să ia cel puțin o lingură.

Prin acêsta mîncare de hirian se crede că se curată creerii de sânge și apa ce-l turbură de capetă bôla rea.

S. Liuba și A. Iana.

Publicațiunile istorice ale literaturii române in 1882—1889.

De Nic. Densușlanu.

(Urmare.)

Cercetări speciale și monografii. Pe terenul cercetărilor speciale și al monografiilor inregistrăm mai multe tractate prețioase. Despre Alesandru cel bun, principele Moldovei (1401—33) a scris Picot din Paris¹. Autorul descrie aci organizațiunea politică și ecleziastică a Moldovei sub Alesandru cel bun și ne dă deodată o asemănare a diregătorilor moldovene de stat cu ierarchia de stat bizantină, bulgară și polonă. — Calimach, membru al Academiei române, ne-a dat o lucrare reușită despre principiile moldoven Georgiu Stefan², care alungat din țeră de Turci ș a luat refugiu la amicul seu regele Carol XI din Suedia. Regele Carol i-a destinat de petrecere vechiul castel din Stettin, unde a și repausat după aceea. Alte studii despre principi moldoveni avem dela Onciul³ și dela Calimach⁴. Academicul Calimach a scris și o notiță istorică despre Botoșani⁵, cel mai remarcabil oraș comercial al Moldovei superioare și foarte vestit in timpul vechiu pentru comerțul cu Galiția și Podolia. Acest oraș formă din timpuri vechi apanagiul principeselor moldo-române. Acelaș autor a publicat și o disertațiune despre Dunăre la geografii și la poezii din anticitate și din evul mediu⁶. — Pentru istoria seculului 18, insemnăm scrierile lui Lugoșianu⁷, «Oltenia

¹ E. Picot et G. Bengesco, Alexandre le Bon, prince de Moldavie 1401—33). Vienne, Adolphe Holzhausen. 1882. 12°. 98 p.

² A. Papadopol-Calimach, Despre Gheorge Stefan Voevod Domnul Moldovei (1653—68). București, tip. Academiei române. 1886. 152 p. M. 2.

³ D. Onciul, Iuga Voda Domn al Moldovei la 1374 și 1400: Convorbiri lit. 18 (1884/5), p. 1/9, 20 (1886/7), p. 266—78.

⁴ A. Papadopol-Calimach, Ciubar Voda (a. 1451): ib. 16 (1882/2), p. 285—95.

⁵ id., Notiță istorică despre orașul Botoșani. București, Academia română. 1887. 4°. 58 p. Fr. 0,70.

⁶ id., Dunărea in literatură și in tradițiua. (Estras din Analele Academiei române, Seria II, Tom. VII, sect. II.) București, Academia română. 1886. 4°. 69 p. Fr. 1.

⁷ O. Lugoșianu, Oltenia sub ocupațiunea austriacă (1717—39). București, tip. Carol Göbl. 63 p. Fr. 1.

sub ocupațiunea austriacă» și Gion¹, un studiu asupra politiceii franceze in țerile resăritene, precum și Calimach². — Pentru istoria secl. 19 insemnăm disertațiunea lui Lahovari «Ad acta anni 1821»³. Intracest an a isbucnit revoluțiunea română in contra fanarioților. — Cu privire la protectoratul rusesc asupra Moldovei și țerei româneșci, memorăm raportul principelui Barbu Știrbey cătră generalul conte Kisseleff⁴ despre relațiunile Valachiei in an. 1832. Contele Kisseleff a luat parte la resboiul ruso-turcesc in anii 1828—29 și a fost după aceea concređut cu administrațiunea principatelor române in timpul dela 1829—34. A doua disertațiune a lui Papadopol se referesce la activitatea oficiôsă a contelui Kisseleff in Moldova și Valachia⁵. Autorul descrie aci întei activitatea contelui Kisseleff, pe când conducea administrațiunea ambelor principate, apoi ca adaus e raportul generalului cătră țarul Rusiei din an. 1834 despre starea in care a aflat densusl principatele. Fôrte interesant pentru timpul protectoratului rusesc asupra Moldovei și Valachiei e studiul nefatigabilului scrutător Sturdza⁶. Autorul, basat pe o mulțime de acte, arată aci, cum Rusia in timpul protectoratului, sub masca unei societăți montanistice, voiă să colonizeze Carpații români cu slavi.

Principele I. Ghica, actualul președinte al Academiei române și ambasador in Londra, intr'o serie de epistole cătră poetul V. Alecsandri ambasador in Paris, descrie relațiunile politice și sociale ale țerei in prima jumătate a acestui secul⁷. In altă serie de epistole cătră acelaș Alecsandri, Ghica ne împărtesce detaiuri interesante din revoluțiunea română dela 1848 și alte intemplăminte din viața capilor aceleia⁸. Pentru istoria suveranității interne și externe a principatelor româneșci, precum și pentru istoria uniunii acestor doue țeri, e de interes peculiar memoriul lui Sturdza cătră Academia română sub titlul «Dece maiu.»⁹ — Frâncu, unul dintre cei mai buni cunosători ai relațiunilor transilvane, ne dă un tractat interesant¹⁰ și totodată instructiv asupra Românilor din munții apuseni ai Transilvaniei. Acești Români, cari se ocupă cea mai mare parte cu lucrarea minelor, presintă pentru știința istorică a acestor țeri un interes special. Limba lor are un caracter antic și ei ênșiși formeză unica grupă, care are comun cu Românii istriani rhotacismul consonantei n. d. e. păre =pâne (lat. panis), lura=luna (lat. luna) etc. Autorul publică aci deodată și un mic vocabular al acestor rotacisme și diferite datine din munții apuseni transilvani la nașceri, nunți și inmormentări, și in fine împărtesce și aci o colecțiune de colinde și basme dela acești Români. Dela Popu avem o schiță istorică asupra Brașovului cu specială considerare la

¹ Ionescu-Gion, Ludovic XIV și Constantin Brâncovenu Studiu asupra politiceii franceze in Europa resăritenă (1534—1688—1715). București, tip. Acad. române. 1884. 444 p. Fr. 7.

² A. Papadopol-Calimach, Desrobirea țeranilor in Moldova (1749): Convorbiri lit. 21 (1887/8), p. 3—17, 106—23.

³ G. I. Lahovari, Ad acta anni 1821: ib. 20 (1886/7), p. 935—49.

⁴ Raportul lui Barbu Știrbeiu cătră Kisseleff asupra stărei Valachiei in a. 1832; ib. 22 (1888/9), p. 841—57, 737—51, 1025—43 (1889—90), p. 6—43.

⁵ A. Papadopol-Calimach, Generalul Pavel Kisseleff in Moldova și țera-românească. București, Academia română. 1887. 4°. 84 p. Fr. 1.

⁶ S. A. Sturdza, Cestiunea Trandafilof. Episod. din istoria modernă a României: RNB. 1 (1888), p. 241—59.

⁷ I. Ghica, Scrisori cătră V. Alecsandri. București, Socer. 1887. XXIV 723 p. Fr. 6.

⁸ id., Amintiri din pribegia după 1848; RNB. 1 (1888), p. 161 ff., 2 (1889) p. 49 ff.

⁹ D. A. Sturdza, Dece maiu. București, Academia română. 1887. 4°. 20 p. Fr. 0,30.

¹⁰ T. Frâncu și G. Candrea, Români din munții apuseni (Moșii). București, tip. Gr. Luis. 1888, II, 303 m. Fr. 20.

Românii de acolo¹, și Petrescu ne dă câteva notițe istorice și topografice despre Tergovișce, reședința deodiniură a principilor români².

Istoria dreptului. Precum se știe, dreptul consuetudinăr formeză una dintre cele mai însemnate fundamente pentru istoria mai veche a unui popor. Spre a cunoșce datinele juridice române în diverse districte ale țerei, ministeriul român de instrucțiune încă în anul 1877 a însărcinat pe profesorul Hașdău cu elaborarea unui cestionar, cu ajutorul căruia învățătorii rurali să fie în stare a aduna datele juridice ale poporului român dela țără. Acest cestionar s'a tipărit apoi pe spesele statului și s'a distribuit învățătorilor. După 1—2 ani au și intrat la ministeriul de instrucțiune răspunsurile diverse la întrebările puse. O parte din răspunsurile căpătate, seu datinele juridice adunate într'acest mod, s'au publicat apoi de profesorul Hașdău în «Columna Traiană» din anul 1882³. Acele răspunsuri se referesc la potestatea paternă, la consăngenitate, la drepturile și datorințele copiilor, adopțiune, logodire, încheierea căsătoriei și la datinele connexe, răpirea de fete și femei, la despărțirea căsătoriilor, la dreptul ereditar testamentar și ab intestato, la convențiuni de serviciu între proprietarii turmelor de oi și între servitorii lor și la alte invoieli referitoare la economia rurală.

Mai ales ce se ține de încheierea căsătoriilor, este un fapt deja cunoscut, că nici la un popor nunta nu e împreună cu atâtea ceremonii ca la Români. La acest popor festivitățile respective țin opt zile și sunt împreunate cu diferite datine, care afară de însemnătatea lor istorică, mai au și o latură juridică, după idelle și păreriile poporului. Despre diferitele datine la încheierea căsătoriilor la Români se relevază aici în special cartea E. Sevastos⁴, premiată de Academia română cu 5000 de lei. Autora tracteză aci diferitele datine înainte și după logodire, ceremoniile dela nuntă și usitatele «Orațiuni în versuri rimate» care cuprind propriamente o a doua pețire formală solenă a fetei și alte urări de fericire pentru tinera părechie.

Cu privire la dreptul privat scris, Academia română a editat de nou Nomocanonul cel mic seu așa numita «Pravila cea mică» din anul 1640⁵. Pravila cea mică are însemnătatea sa nu numai ca monument juridic, ci și ca fontană pentru limba noastră din evul mediu.

Pic a scris despre connexitatea vechilor legi române cu dreptul bizantin și slav⁶. Remâne înse încă tot deschisă întrebarea, că ore vechile nomocanone române sunt într'adevăr traducerea, seu abrevierea basilicalilor bizantine, seu că sunt vr'o codificațiune independentă din diverse cărți de legi occidentale și orientale.

Cu respect la dreptul de stat, Brezoianu a tractat instituțiunile României dela anul 1327—1886⁷. Și anume: consiliul de stat, adunarea națională, drep-

¹ N. Popu, Schiță din istoria Brașovului cu specială considerare la Români. Brașov, tip. Alexi. 1883. 8°. 34 p.

² I. D. Petrescu. Tergovișcea. Schițe istorice și topografice. Tergovișce, tip. Viitorul. 1888. 8°. 85 p.

³ Climescu, Curpanu și Petrovu, Din obiceiurile juridice ale poporului român în districtul Bacău. Col. I. Traian. 1882. (6 edițiune).

⁴ E. Sevastos, Nunta la Români. Studiu istorico-etnografic comparativ. București, Academia rom. VIII, 406 p. Fr. 5.

⁵ Pravila bisericăscă, numită cea mică, tipărită mai întâiu la 1640 în mânăstirea Govora. București, Academia română. 1884. 178 p. Fr. 2.

⁶ I. L. Pic, Les lois roumaines et leur connexité avec le droit byzantin et slave. Bukarest, Impr. Ch. Göbl. 1887. 8°. 60 p.

⁷ I. Brezoianu, Vechile instituțiuni ale României. 1327—1366. București, tip. Șt. Mihalescu. 1882. VI, 262 p. Fr. 5.

turile principelui, înaltele diregătorii de stat, organizațiunea bisericeii române și afacerile armatei pentru fiecare secol separat. — Despre dreptul vechiu de stat român a scris Blaramberg¹. El vorbeșce în opul seu despre boerimea română, despre țărănime și burgesie, despre adunările generale ale principatelor, despre istoria legislațiunii române, ștergerea sclaviei etc.

Papadopol-Calimach a scris despre legile în contra lucsului² și despre comunele libere la Români³. Despre afacerile financiale avem scrierile lui Aureli-anu⁴, Xenopol⁵ și Urechia⁶.

Despre dreptul bisericesc român avem un tractat foarte bun dela Popovici⁷. Autorul vorbeșce mai întâiu despre codicii dreptului canonic oriental comun, apoi despre codicii eclesiastici ai României.

(Va urmă.)

T. Roșiu.

Ori unde femeile sânt pe tron, dominază pretot-indeni bărbații.

*

Când dai numele unui copil, trebuie să te gândești la femeia care are să-l pronunțe într'o zi.

*

În general, iubești numai pe femeile frumoșe; adori inse pe cele urite când te pui să le iubești.

*

Numai o femeie te pôte vindecă de o altă femeie, pentru că știut este, că numai diamantul pôte șgăriă diamantul și cuiul pôte scôte cuiul.

*

Ômenilor cari sânt înșelați de alții li place să se înșele și singuri.

*

99 la sută din femei vor ca bărbații lor să fie frumoși și bogați și viguroși; 1% numai preferă ca bărbații lor să fie inteligenți și culți.

*

În amor neliniștea e tot ce dă spirit amantului.

*

Nimic, dar absolut nimic, nu e desinteresat. Chiar și iubirea de mamă e egoistă.

*

Gând vești lucrurile în reu, mai rar te înșeli.

*

Odihna e de sigur cea mai mare comoră pentru om.

*

Cine nu priveșce schimbarea în amor ca o di-strugere a amorului, nu cunoșce amorul.

¹ N. Blaramberg, Essai comparé sur les institutions et les lois de la Roumanie depuis les temps les plus reculés jusqu'a nos jours. Bukarest, Impr. 'Peuple romain., 1885. 8° 7 p. (Suppliment: Eclaircissements et annexes. Réponse a deux contradicteurs. Bukarest (p. a.) 317 p.

² A. Papadopol-Calimachu, Legi sumptuarii seu legi contra lucsului în România (Moldova 1764, 1781 — Valachia 1806); RNB. 2, p. 28—35.

³ id., Slobodțiile în România: Convorbiri lit. 17 (1883/4) p. 445—51. — X V. A. Urechia, Notițe despre slobodii. București, Academia română 1888 4°. 26 p. Fr. 0,40.

⁴ P. S. Aurelianu, Schițe asupra stărei economice a României în secolul al XVIII-lea: AnAcR¹. (1882). p. 73—176. Fr. 2.

⁵ A. D. Xenopol, Financiele în epoca fanarioților: Revistă pentru istorie, arheologie și filologie; 1 (1883), p. 45—73.

⁶ V. A. Urechia, Sema visteriei Moldovei din 1818. București, Academia română. 1887. 4°. 12 p. Fr. 0,20.

⁷ C. Popovici, Fontănele și codicii dreptului bisericesc ortodox. (Tipărită separat în foia bisericească «Candela» din Cernăuți), tip. arhiepiscopala, 1886. 119, XVIII p. Fr. 2,50.

E foarte bun!... e foarte reu!...

Ionescu stă de vorbă cu Popescu.

— Apropo! ȕise Ionescu, am uitat să-ți spun ce vorbiă despre tine în o societate Georgescu. Ți-e prietin bun, nu e așa?

— Dar ce-a vorbit? întrebă Popescu.

— Lucruri foarte bune. Inchipușce-ți mă, că te-a lăudat o seră întregă. Lumea totă remăsese cu gura căscată la el. Rudă să-ți fi fost și tot nu te-ar fi ridicat așa de mult în slava cerului.

— Erau și dame în societatea aceea?

— Cum nu! mai multe dame. Și mai tôte și-au făcut o idee așa de frumoșă de tine, încât bietu Georgescu nu se mai putea scăpă de întrebări. Tôte voiau să șcie cine ești, ce ești, unde stai, de câți ani ești. În cele din urmă, când deveniseși cu totul interesant, fetele mai cu semă cereceau să-ți alle chiar signalmentele. Când le-a spus Georgescu, că ești brun și cu mustața răsucită, că ai statură naltă, că ești bun danțator, că ești bun călăreț, bun inotător, bun...

— Astea, ce e dreptul, le am pe tôte, dar...

— Dar, ce să veđi, când a spus că ai tôte aceste daruri, din sată s'a ridicat un frémēt de admirație. Georgescu eră mândru că făcuse pe atăta lume să admire p'un prietin al lui.

— Și-a făcut foarte bine! Eu la rëndul meu aș face tot astfel pentru dënsul fiind că merită.

— Merită, cine ȕice că nu merită!

— Dar, despre talentul meu poetic a vorbit ceva damelor?

— Mai e vorbă! Le-a citit tencuri de poesii d'ale tale inedite. A fost un mormur de admirație. Tôte damele au luat câte o copie după acele poesii. Eră o luptă care să apuce mai întei să copieze. Din această imbulzélă a rezultat călcături de picior, ghionturi nepoliticoșe, uitături chiorșe, bombăneli și chiar supărări cum se cade. Multe dame s'au certat între ele și nu mai vorbesc din sêra aceea. Eră o luptă crâncenă ca să-ți copieze gândirile tale puse în versuri dulci ca mierea, după cum ȕicea Georgescu. Multe dame după ce cetiau, crede-me, se lingeau pe buze. Ce dracu aveau poesiile tale în sêra aceea, nu șciu, că prea făceau efect! Georgescu cum îl șcii...

— Băiat gentil și amabil, inimă neprețuită...

— Da, gentil și amabil, cu surisul veșnic pe buze, se făcea în doue, în patru, în ȕece...

— Pentru mine.

— Pentru tine de sigur. Copiă versuri, cu iuțela fulgerului, le împărția în drépta, în stânga; le comentă, le lăudă, le glorifică...

— Bietul băiat!...

— La urma urmei, a scos o fotografie a ta pe care o avea într'un portofoliu de piele de Rusia. Fotografia eră foarte reușită. Ei, ce cređi că a făcut totă mulțimea aceea fermecată deja prin laudele ce Georgescu îți adusese?...

— Ce a făcut?...

— A scos un țipēt de admirație!

— Dar Georgescu n'a citit nimic din poesiile lui? N'a cântat la piano nici una din suavele lui compositii?

— Nu.

— De mirare lucru! El ar fi putut să culégă singur pe sêma lui toți laurii acestia pe care mi i-a cedat mie. Sânt, suflete nobile în lumea asta și amicul meu Georgescu este unul din aceste suflete...

Ți spun drept Ionescule, că me simț foarte mândru de prietenia lui...

— Așa e, nu e vorbă, dar tu prea îl ridici în slava cerului. Consideră-l așa cum este: om mai întei de tôte. Și odată ce e om, nu-l crede lipsit de ori-ce pasiune.

— Da, dar are tot pasiuni frumoșe, tot pasiuni pentru bine...

— Me iertă. Nu-mi vei spune mie acum că e un sfânt, că e un virtos, că e...

— Sfânt nu... dar...

— Dar ce?... Ascultă-me inșe ce mi-a spus a doua ȕi, când l'am întâlnit iar.

— Ce ȕi-a spus?

— Mi a ȕis, când m'a întâlnit: «Ai veđut ce am făcut pentru idiotul de Popescu?»

— A ȕis așa?

— Ei, ei, aștēptă puțin și vei vedē. Mi-a ȕis: «L'am lăudat cât am putut de mult, am exagerat laudele, dōr d'o pricepe lumea aceea proștă! Dar, de unde să pricepă! Inchipușce-ți, nene, că m'a cređut tot ce le-am spus! Ei bine, e de spēriat cu lumea asta! E așa de lesne cređetōre, încât remăi uimit, remăi pe gânduri! Să i spui numai că Stan e poet, pentru că vrei tu să fie și te crede; să-i spui că Bran nu e poet, pentru că nu vrei tu să fie și iar te crede. Ușurința asta a lumii me inspăimētă...»

— Ți-a spus așa?

— Tocmai așa. Apoi a continuat: După atâtea laude spuse tôte cu tonul cel mai ironic, am vrut să fac un contrast între ele și realitate și am citit poesiile lui Popescu.»

— Miserabilul!...

— «Da», a continuat el a-mi spune, «am citit poesiile lui Popescu, care sânt un model de poesii mediocre, fără sare, fără foc, fără inspirație, fără formă, fără fond, me înțelegi, și tōtă lumea aceea nerodă, eră să-și scōtă ochii luptându-se care să-i copieze mai iute neșabuitele i cugetări. Nu șcieam ce să mai cuget. Ca să le stric entusiasmul lor copilăresc, îmi veni să le citesc numai câteva versuri d'ale mele. Sânt sigur că l'aș fi făcut marț pe nenea Popescu. Dar n'am vrut. Nu voiam să me amestec și eu în țărișe. Cu câteva versuri d'ale mele...»

— Are și el versuri!...

— «Cu câteva versuri d'ale mele», a urmat a-mi spune Georgescu, «puteam să-i dărim lui Kir Popescu al meu tōtă gloria d'o secundă ce i o creasem.»

— Mai întei de ce nu și-a citit pricopsitele-i de versuri? Sânt sigur că tōtă lumea ar îl fugit scărbită afară.

— De ce vorbești astfel? Are câteva bunicele.

— Șciu că are, dar pe acelea i le-a pieptanat Giurumel. Mie-mi spui! Ce-a tras bietul Giurumel până să scōtă ceva din confusia aceea de idei și de versificație. Punea ghiață la cap și-i citia manuscrisul. A lipsit puțin ca să nu dobândescă o meningită și să mōră bietul om!

— Ce spui, i le-a revēđut poetul Giurumel, autorul poemei epice: Rēsbunarea morților?

— Da, i le-a revēđut, corectat și adaus.

— Tot ce se pōte. Eu cam bănuiam una ca asta, căci multe versuri d'ale lui Georgescu semēnă grozav cu ale lui Giurumel.

— Nici nū mai e de vorbit! Afară d'asta l'a furat într'un mod infam pe ilustrul Giurumel. I-a furat bucăți întregi de versuri. Ce nerușinare!

— Și se mai laudă că e original!

— Original pe dracu! Omul ăsta e un țip de mediocritate, mai puțin încă decât atât: vorba lui e o prostie, cugetarea lui o nerođie, fapta lui o gugu-mănie. D'apoi vieța care o duce!... Ce vieța duce

el? Imi vei dice că e ștregar! Asta ar fi o mângă-
ere. Imi vei dice că e stricat. Nu, e ceva mai mult.
E pervers! Sînt  meni pe care natura i-a creat intr'o
 i nefericită și i-a lipsit de or ce talente, de or ce
calități. Le-a luat din inimă și din suflet tot. Dar
atunci pentru ce e vinovată societatea ca să trăească
in contact cu așa membri netrebnci și nevolnici? Veți
tu, in o altă țeră civilisată nu s'ar tolera ase-
menea  meni. Ađi îți fură versurile, m ne-ți fură ba-
tista, poim ne banii! Eu unul aș fi pentru estermi-
narea monștrilor și unul ca Georgescu nu p te să
fie decât monștru, decât cel mai mare și mai ingro-
zitor monștru!...

— Aș  este!...

Dimitrie Teleor.

Lupta cu Orca.

— Veđi ilustrațiunea de pe pagina 545. —

Intre ilustrațiunile escelente ale lui Gustav Dor , nu prea sînt mai frumóse decât cele ce le-a făcut pentru ilustrarea poemei «Laurant Diavolul» de Aristosto. Grotescul și fantasticul, de care tot'dauna s'a ocupat cu plăcere, nic iri nu i-au oferit at te sujete, ca pe paginile acestei epopeie. Acea veselă ironie, cu care cel mai mare poet al epocii romantice a c ntat miraculoșele fabule ale tradițiunii Carol cel mare; acele esager ri ș galnice, ce inșir  la povestirea faptelor sev rșite de eroii sei: ș-au găsit t lcuitorul cel mai vrednic in arta inspirată de spritul francez al lui Dor .

Una din cele mai frumóse ilustrațiuni ale acestei epopeie este și cea ce publicăm in nr. acesta. Ea int toșez  acel episod al epopeei, in care Olimpia, nenorocita fiică a regelui, este espus  pe malul mării drept hrană a b laurului Orca. Vitezul Laurant soseșce tocmai in momentul cel din urmă; el sare cu luntre cu tot in gura b laurului, i taie limba, il omor  și astfel scapă fata.

LITERATURĂ ȘI ARTE.

Șolri literare și artistice. *Carmen Sylva* a compus pe timpul petrecerii sale in Italia un șir de poezii lirice, cărora le-a dat titlul «Meerges nge», (C ntecetele mării). — *Di Dim. Sturdza* va incheia la inceputul anului viitor publicarea documentelor relative la istoria n str  națională. — *Statua lui Pann* se va ridică la Craiova, unde, la inițiativa dlui I. Toncescu, s'a format un comitet pentru ridicarea statuei. — *Di Ioan Pop Florantin*, profesor la Iași, care a scris un roman despre Horia, acum a scos la lumină un roman intitulat «Avram Iancu, regele Carpaților», roman istoric; prețul 1 fl. 40 cr. — *Di George Marzescu*, senator in România, a publicat la Iași o broșură politică, intitulată «Tocsinul popórelor», in care se ocupă cu tripla alianță față de alianță franco-rusă. — *Di Al. Xenopol*, profesor la universitatea din Iași, va ține duminica la 17/29 I. c. conferență literară in Ateneul din Focșani, vorbind despre introducerea limbei române in biserică. — *Sculptorul milanez F. G. Vila*, care la Iași a făcut bustul lui Ion C. Brătianu, a făcut și o statuetă a lui Vasile Alecsandri.

«**Datine și orodine poporale**» e titlul unei lucrări, ce dl Ioan Pop Reteganul va pune sub tipar in cur nd, in estensiune cam de 50 c le tipărite, in octav mare. *Partea I* va cuprinde: Suvenirii din copilărie. Tipul caselor foștilor iobagi. Prinderea postului de Crăciun. Crăciunul unguresc. S rile de iernă. Colindele in genere. Versul sf ntului Nicolae. Versul

pusției. Numerii dela 1—12. Versul omului sărac cu copii mulți. Versul unui bețiv cum se sf deșce cu nev sta sa. Versul palinței. Fonful și Trandafrul. Crăciunul românesc. V ruitul. Uciderea porcilor. Cop-t tura Crăciunului. Ajunul de Crăciun. Craii. Villaimul. Turca. Junii colindători. Colindătorii in Biharia, in Valea Jiului, pe Crișuri, in S cuime, pe c mpia Ardealului. Apoi 256 colinde și in fine o legendă de Crăciun. — *Partea a II-a*: Anul nou. Vergelul. Bobot za. Agios (și alte 4 versuri la botez).  iua ursului. Intimpinarea Dlui. Prinderea Postului mare. S ntoderii. Baba Dochia. Alexie (cu vers). Obiceiuri copil reșci.  iganul la 40 de sfinți. Me n d iam eu. Legerea gr nelor. Șerprii cei albi. M rg ua șerpilor. Blagoveștenia. Iosif (c ntec vechiu). Floriile. Versul primăverei. Versul floriilor. C ntare doi s . S pt m na patimilor. La joi mari. Strigarea peste sat. Vinerea patimilor. Patima lui Chr. Vers de pocăință. Versul lui Adam cum a greșit. V. sfinței cuminec turi. V. lui Christos. V. judecatei. V. restiguirei. Pașcile. Pentru ce roșesc  menii oue la Pașci? Originea ouelor roși.  iua invierei. Bricelatul s u alegerea de crai noi in țer . 6 versuri la Pașci. S n Georgiul. Comorile lui Darie imp rat. Comorile lui Decebal. E bine și bogat. Norocul bub sei. Ispas. Arminden. Vers la in ltare. C lușerii. Nedeia (Ruga). Rusalile. Serb toreea limbilor. La țerin . La S nđiene. La S n-Petru. Legende despre S. Petru. Seceratul. Cununa. C ntecul cununei. D mne lungeșce  iua de m ne. Ilie prorocul (cu 3 legende). Trăsnetul și fulgerul. Curcubeul. Br ul Conșinđenei. Bozu Burduh sa. B laurii. B laurii și șolomonarii. B ta șolomonarilor (de dragoste.) Pr bejele. (cu 1 vers). Stă-M ria mare (cu 8 versuri și 2 legende).  iua Crucii (cu 1 vers). Vinerea Mare. Si-Medru. Filip. Andreiu. Si-Nicor . Spiridon. Ignat. Martolea. Alte  ile și numele vitelor. Părțile  ilei, a lunei. Semne de timp. Unele animale: cucul, miun ua, boul, vaca,  ia, porcul. Calul (cu 3 anecdote.) C nele (cu 1 anec.) M ța (cu 1 anec.) Hora Rom nului. M ții cei negri. Br sca. Nevișca. Salam ndra. Paiangenii. Gura lupilor se leg . Purecii. Curca. Rondunelele. G inele cari c nt  cocoșeșce. Gaia. Tarca. P nea. Lemnele pe foc. V rcolacii. Omul. Originea c rțiții. Graurii și  rba fierelor. Ferecea. Fl rea sórelui. Busuioc și Siminică. C teva credințe. Dracii. Grădina dracului. Povestea lui Ignat. Smeul. Dealul smeului. Peștera dela Almaș. Cheia Turđii. Cetatea  inelor la Turda. R ii. Baba. Grija. S r cția. Strigoii și strigoile. Cum își perd vacile laptele? Cum își cap t  vacile laptele? Ca să nu-ți p t  lu  laptele dela vaci. La vaci să le vină laptele. 3 desc ntece la vaci. Moroi. Vircolacii. Deochiul. 47 desc ntece diverse. Num ratura cea mare. Postul Precestei. Casa.  inele. Trei  ine. Tark . Grădina  inei la  ibles. Muntele Fata. Piscul fetei. F nt na B zieșului. Pietra gr itore. Cetatea p g nilor. Pietra babei. Pietra dracului. St nca copilului. Valea dracului. Cetatea Giurguiului.  era Oșului. Cetatea din Crengare. Pinteia vitezului. Cuzdri ra. Gil ul. Detunata. Cetatea din Colț. Cetatea Bolii. Originea lui Ioan Huniade. Mama iepurilor. Cea din urmă  in . Pădurea. Lupii țiganului. Mama pădurei. Fata pădurei. lelele și frumușelele. Frumușelele și v ntoșele. Apa. Priculicuil. Ciuma. Stelele. P m ntul. Doștorii. Spiritușul. Credințe. Recept. Nepoții lui popa Todor. Fluerațul Moșului. Filoșofia fabulelor istorice. De ce nu m n nc  jidovii carne de porc? — *Partea a III-a*. Omul dela nașcere până la căsătorie (105 pag. manuscris.) — *Partea a IV-a*. Nunta rom nesc . 286 pag. manuscris și 200 ciumilituri. — *Partea a V-a*. M rtea. Pregătiri la mórte. Inainte și in agonia morții. După mórte. Scalda. Imbr carea mortului. Lada. Mijl ce in contra strigoi-

lor. Slujba pentru mort. Strigoii. Priveghiul. Cântarea după mort. Impodobirea mortului și a crurii. Cântec de remas bun. Pomana, dăniile, șuveiul popii. Datine speciale. La ingroparea unei june. Cântecul bărbatului (5 vers.) Credințe despre mărtea omului. Mărtea ca ființă. Trecerea la altă viață. Causele. Despre pomana. Superstiții și datini. Paosul. Când cade o stea. Fântâna Găinei, glumă. Ce e viața? Credințe și datini. Mărtea 'n drum. 2 descântece și 27 cântece la morți. — Abonamentele cu 3 fl. sunt a se trimite la tipografia Aurora in Gherla.

Cărți noue. »*Mihael Eminescu.*» Studiu critic. Blaș, 1891, tipografia seminarului arhidieceșan. Biblioteca »Unirii.» Prețul cu porto poștal 45 cr. séu 1 fr. 20 cm. — »*Istoria universală*» de dl Ioan Slavici, tomul II, evul mediu, cu mai multe ilustrațiuni, pentru usul școlilor secundare. — »*Culegere de articole d'ale lui Mih. Eminescu*» apărute in »*Timpu*» din anii 1880 și 1881. De vânzare in librăriile din București. Prețul 1 leu. — »*Dobrogea.*» Reformele economice și sociale ce ea reclamă, de dl I. I. Nacian, București; prețul 2 lei.

Reviste noue. *Revista Școlii*, o nouă revistă pedagogică, a apărut la Craiova. — *Globul* a apărut la București sub direcția dlui M. E. Papamihalopol.

TEATRU ȘI MUSICĂ.

Șolri teatrale și musioale. *Dna Darclee* a fost angajată la teatrul Șcala din Milano, cu un onorar de 15,000 franci pe lună. — *Impresariul dnei Judic* a oferit direcțiunei teatrului din București 1,700 lei pentru fiecare reprezentațiune ce va da. — *Alice Barbi* va da duminică séra un concert in Oradea-mare, in sala otelului »*Vulturul negru.*»

Teatrul Național din Buoureșoi. Amu scris in mai multe rânduri, că actualul sistem de societari nu este potrivit pentru Teatrul Național din București, ba că-i este chiar desavantajos, căci societarii neavând plată ficsă, ci împărțindu-se numai pe venit, caută să represinte tot piese de acele, care plac publicului, fără să țină cont de valórea literară și artistică, adevărata țintă pentru care s'a imtemeiat acel teatru. Acum aflăm dar cu plăcere că ministrul instrucțiunii publice, care se interesează serios și de progresul Teatrului Național, pregătește un proiect de lege prin care se desființează societatea dramatică. Artiștii vor fi toți gagiști și angajările se vor face de direcțiune care va fi numită de ministerul instrucțiunii. Salutăm din inimă acesta reformă salutară și dorim să se realizeze cât mai curând.

Un nou cor vocal român. Studenții români gr. or. dela gimnasiul din Beinș au inființat, la indemnul dlui George Pop jun. absolvent de teologie și cu concursul colegilor sei George Cherecheș, George Pop sen. și Emanuil Pop, un cor vocal bisericesc, care a cântat întăia-óră la Sf. Dimitrie.

Revistă teatrală și muioală străină. »*Amico Fritz*» noua operă a lui Mascagni nu se va răspândi așa iute, căci editorul Sonzognio vinde fórte scump partitura. Autorii Erekmaun și Chatrian, din al căror roman s'a compns libretul, i-au intentat proces pentru întrebuiințarea lucrării lor. — *Rubinstein* lucrăză in Drezda la o operă biblică, intitulată »*Moise*», in opt părți, pentru doué serii, care se va reprezenta încă in stagiunea acesta. — *Piesele lui Ibsen* se traduc și 'n limba rusă; de curând a apărut »*Hadda Gablar.*» — »*Monsieur l'Abbé*», noua comedie a lui Meilhac in Palais Royal la Paris, a produs numai efect mic. — *La Madrid* se cântă cu mare succes opera »*Lohengrin*», care mai de mult s'a fluerat acolo.

BISERICĂ ȘI ȘCOLĂ.

Șolri biserieșoi și șolare. *Consistoriul mitropolitan din Sibiu* s'a deschis la 11/23 novembre, luând parte și Pr. SS. Lor episcopii Ioan Mețianu și Nicolae Popea. — *Dl Ioan Buteanu*, director al gimnasiului din Beinș, a fost numit membru al esectoratului diecesan gr. c. de Oradea-mare. — *Dl Demetriu Pop*, capelan castrens gr. cat., a fost distins de Maj. Sa cu crucea de aur cu corónă pentru meritele căștigate in timp de 25 ani pe terenul bisericesc militar.

Noul internat din Blaș, ridicat din generositatea Escelenței Sale mitropolitului Vancea, este deja pus sub coperiș. »*Unirea*» ăice, că el va fi un edificiu pompos și impunător, care împreună cu celelalte edificii școlare din piața Blașului, cari tóte stau într'o liniă óblă, vor formá un prea frumos front, lung de vre-o 220 de metri.

Reuniune invěțătorescă română gr. o. in Biharia. Bieții invěțători gr. c. români din comitatul Bihariei degiaba óftéză și doresc să aibă și ei o reuniune invěțătorescă, cum au invěțătorii din tóte diecesele de ambele confesiuni. Nimene nu ia inițiativa, nimene nu ascultă dorința lor. Acuma fac apel prin ăiare cătră toți colegii lor, ca 'n adunările protopopeșci să facă propagandă acestei cause. Dar in Biharia nici adunări protopopeșci gr. c. nu se țin. Aude glasul lor dl inspector școlar diecesan?

Societatea »Academia Ortodocsă.» Comitetul societății »*Academia Ortodocsă*» pentru literatură, retorică și musică bisericescă in seminarul arhidieceșan in Cernăuți, ales in adunarea generală din 12 novembre, s'a constituit pentru anul școlastic 1891/2 in ședința comitetului din 13 novembre in următorul mod: Președinte al »*Academiei*» Tit. Popescul, stud. teol.; secretar de esterne Tit. Iliuț, stud. teol.; secretar de interne Stefan Cepișcă, stud. teol.; secțiunea musicală: Președinte al secțiunii și vicepreș. I al »*Academiei*» Orest Bendeschi stud. teol.; adlat I și cassar al »*Academiei*» George Mandicevschi, stud. teol.; adlat II și econom al »*Academiei*» Vasile Velehorschi, stud. teol. Secțiunea literară: Preșidinte al secțiunii și vicepreș. II al »*Academiei*» Vasile Lucan, stud. teol.; adlat I și bibliotecar al »*Academiei*» Casian Bohatirez, stud. teol.; adlat II și controlor al »*Academiei*» Petru Ionescu, stud. teol. Comisiunea revěđetőre: Eugeniu Gorețchi, Ioan Sevescul, Stefan Malanciu. Pentru comitet: Tit. Popescu, h. t. președinte; Tit. Iliuț, h. t. secret. de esterne.

Adunări invěțătoresol. *La Sibiu* in 5/15 decembre n. se va ținé adunarea generală a reuniunii invěțătorilor români gr. or. din districtul Sibiiului, sub presiul dlui dr. D. P. Barcianu, secretar dl Iliescu. — *La Micalaca* in 12 novembre n. s'a ținut a doua conferență a reuniunii invěțătorilor români gr. or. din protopopiatul Aradului sub presiul dlui Ioan Efticiu, notari dnii Vas. Olariu și Iosif Moldovan. Conferența a asistat in corpore la prelegerile din școléle invěțătorilor Savu Mihuța și Savu Bugariu, apoi a discutat cele esperiate. Dl profesor Teodor Ceontea a cetit lucrarea sa despre măsurile metrice, iar dl inv. Nic. Stef despre mătásarit. După aceea 10 invěțători cetiră felurite lucrări; lucrările aceste s'au dat unei comisiuni care să le censureze. Viitóra adunarea se va ținé la Arad, unde se va ascultá prelegerea invěțătorului Nic. Stef.

CE ENOU?

Hymen. *Dl dr. Ioan Uilacan*, medic cercnal in Sân-Petru de Cămpie, s'a fidanțat cu dșóra Elena

Moldovan, fiica dlui Ioan Moldovan, protop. gr. c. in Catina, comitatul Cluj. — *Dl Simeon Marcu*, absolvent de teologie in archidieceasa Blas, la 22 novembre s'a cununat cu dşora Emilia Roşca in Alba-Iulia. — *Dl George Munteanu*, absolvent de teologie din Lugos, şi dşora Iulia Conetca s'au cununat duminica trecută in Timişora-Fabric. — *Dl Const. Popovici*, absolvent de teologie in archidieceasa bucovineană, la 22 novembre s'a cununat cu dşora Aurora Antonovici in Rogojescei.

Şolri personale. *Dl Emil Ghica*, noul ministru al României la Viena, a prezentat in duminica trecută in audienţă solemnă scrisorile sale de creanţă. — *Dl Traian H. Popu*, intorcându-se din inchisorea de stat dela Seghedin, a fost intimpinat la gara din Alba-Iulia cu multă căldură, de bărbaţi şi dame îmbrăcate in costum naţional; apoi, petrecut la Şard, comuna sa natală, i s'a predat un album. — *Dl Al. Ghica Bragadir*, consul general al României la Buda-pesta, a fost numit la cererea sa agent diplomatic al României la Sofia.

Asociaţiunea transilvană. In despărţământul Deş s'a ţinut in 1 novembre şedinţă de constituire a comitetului sub presiul dlui August Munteanu. Secretar s'a reales dl Petru Mureşian, controlor dl Ioan Welle, cassar dl Florian Hatos, bibliotecar la biblioteca populară dl I. R. Cherecheş, controlor Teodor Hermann; totodată biblioteca s'a pus la dispoziţia publicului.

Regina României, după şcirile din urmă dela Pallanza, este iarăş mai reu. La telegrama de felicitare, ce preşedintele consiliului dl gen. Florescu a adresat Maj. Sale, dânsa i-a respuns intre altele aceste: «Dacă Dumnezeu va îngădui să-mi recapăt sănătatea şi să-mi lungescă viaţa, dîlele mele vor fi, ca şi in trecut, pentru serviciul ţerei mele şi mai cu sémă pentru aceia cari sufer şi plâng.

Petroocrea din Sibiu, la 12/24 novembre, pe care o anunţarăm şi noi in nr. trecut, a reuşit bine. Jocul a ţinut, ni se scrie, aprópe până dimineţa şi veselía a fost generală. Au luat parte dómnele: Russu, Vecerdea, Crişan, Popescu, Tilea, Cristea, Mateiu şi dşorele: surorile Simonescu, surorile Cunţan, Didina Mateiu, Candrea, Lucreţia Popescu, surorile Roman, surorile Decian, Irina Pop, Neti Simţion, Olimpia Neagoe, Dorina Raţ, Jeni Greavu, Balint, Ersilia Toma, Clelia Piso, Trifan, Mariţi Demian, Cornelia Ciceiu, Miţi Cristea şi altele.

Delegaţiunile ofer lumii in anul acesta multe şciri interesante. Astfel in una din şedinţele delegaţiunii ungare br. Alecsie Nopcsa, (al cărui moş a jurat la 15 maiu 1848 in Blas pe Câmpul-libertăţii) a desaprobat că pe cartele statului major general numele de localităţi nu sînt insemnate in limba maghiară şi a dis, că in deosebi decât luăm in mână o fóie din cartă Transilvaniei, nici nu am crede că avem o cartă care arată teritor unguresc. Ministrul de resboiu a respuns, că corectările se vor face, decât i se va pune la dispoziţie un lexicon topografic oficial al Ungariei. — Tot in delegaţiunea ungară, la interpelarea lui Falk, relativă la intrarea României in tripla alianţă, contele Kálnoky a respuns că România a lăcut pân' acuma cele mai mari progrese, póte din cauza originei latine a poporaţiunii sale; gâseşce o garanţă preţioasă in domnia regelui Carol şi spereră că România va urmá şi in viitor aceeaş directiune. — După inchiderea sesiunii delegaţiunilor, cam la 4 dec., indată se va deschide dieta.

Neorólogo. *Mariţi Pavlovici n. Vâlcean* a murit, la Oraviţa in etate de 35 ani. — *Iosif Scurtu*, cooperator gr. c. in Blas, a incetat din viaţa la 22 nov. in etate de 28 ani.

OGLINDA LUMEI.

Cronioă mloă. *Giers*, cancelarul Rusiei, după ce a convorbit cu regele Italiei la Monza, s'a dus la Paris, unde a fost primit de preşedintele republicei Sadi Carnot, care a dat şi un prânş in onórea lui; din Paris a mers la Berlin, unde a fost primit de împăratul Vilhelm II. — *Revoluţie in Brazilia!* Republica din Brazilia nu se póte întări; de când s'a restornat dinastia lui Don Pedro şi s'a proclamat republica, ferberile urméză in continuu. In dîlele din urmă aceste au izbutit, preşedintele Fonseca a fost silit să-şi dea dimisiunea; in locul lui s'a proclamat preşedinte generalul Floriano Peixoto, carele pân' acuma a fost ministru de resbel, el a format un cabinet nou. — *La Slivniţa*, in Bulgaria, unde s'rbii mîncară o bătaie straşnică dela bulgarii conduşi de principele Alesandru Battenberg, la 8/20 l. c. s'a făcut inaugurarea monumentului ridicat in memoria soldaţilor căduţi in acea bătălie. La solenişate a luat parte prinţul Ferdinand, cu suită mare. — *Ministrul de resboiu al României* a comandat 100,000 de puşci sistem Mannlicher pentru armamentul armatei române. — *Ţarul* a primit cu ocasiunea nunţii sale de argint dela Maj. Sa împăratul şi regele Francisc Iosif un serviciu de mesă de 24 persóne, ceea ce 'nsemnă inmulţirea familiei. Serviciul e de argint lucrat cu măestrie şi se compune din 300 bucăţi. — *Impăratul Vilhelm*, cu ocazia nunţii de argint a ţarului, a trimis acestuia un cadou consistînd intr'o sabie cu mînuşul ciselat şi impodobit cu petre turcoze. — *Sultanul* a trimis o deputaţiune condusă de mareşalul Fuad-paşa şi secretarul intim al sultanului Kiam-paşa, la Livadia, pentru ca să salute pe ţarul Rusiei din incidentul nunţii sale de argint. — *Principele Bismarck* nu va luá de ocamdată parte la şedinţele Reichstagului, ci mai târziu, când se vor tratá cesiuni prea importante, cari să merite o abatere din partea sa dela prescripţiile medicale. — *Congresul de pace din Roma* a admis, la propunerea deputatului N. Fievaa, ceste: «Congresul este de părere, că in statele compuse din diferite naţionalităţi, guvernele ar ajută să se asigure pacea, decât ca şi Elveţia, ar respectá caracterul etnografic şi desvoltarea acestor naţionalităţi după legi, libertate şi justiţie.»

Damele din Londra şi paserile. Nu de mult s'a format in Londra un club de dame care şi-a precisat nobilul scop de a esterminá penele de paseri de pe pâlăriile damelor. Statutelé acestui club constau dintr'un unic paragraf, din următorul: «Membrele se deobligă a nu purtá niciodată in pălărfă pene de paseri bune de mîncare, afară de penele de păun.» Că pentru ce au declarat resboiu damele din Londra «paserilor bune de mîncare» şi pentru ce tocmai păunul să fie favorisat, acésta numai dênsele o şciu; destul că acéstă curioasă ideia a câştigat complăcerea damelor din Anglia intr'atata, incât clubul din Londra, indată la inceput a dispus de treişeci şi patru de filiale.

Şolri străine. *Zola nu e iubit in Australia.* Guvernul provinciei Victoria a secestrat romanele: Assomoir, Nana, la Terre şi l'Argent. Aceste esemplare erau să fie distruse prin foc; dar librarii s'au angajat să retrimetă imediat aceste cărţi in Franţa. — *Femeile din Germania* vor să ţie la Erfurt un congres, pentru ca să discute principalele chestii privitoare la emanciparea femeii. Dna Fischen, care va presidá, va ceti o resoluţie cu următorul cuprins: «Femeile germane îşi iau angajamentul de a face o revoluţie, un nou 93, şi să proclame in faţa lumii drepturile femeii.» — *Cântăreţul italian Giampì* a tras in judecată pe diarul «Daily-Telegraph», pen-

tru un articol critic înepător publicat în această gazetă. Cantărețul reclamă 500,000 lei despăgubiri de judecată. Tribunalul din Londra i-a recunoscut cerea ca fondată, dar nu i-a acordat ca despăgubiri decât 20 de bani. Dl Giampi va trebui, pe lângă acesta, să plătească și o parte a cheltuielilor de judecată.

Proprietar, redactor răspunzător și editor:
IOSIF VULCAN.

Călin্দարul săptămănei.

Diua sępt.	Călin্দարul vechiu	Calind. nou	Sorele
Dumin. 26	după Rus. c. Ev. 8 dela Luc c. 10, gl. 5, a inv. 11.		res. ap.
Duminică 17	Par. Gregorie Neoces	29 Eberhardt	7 17 4 16
Luni 18	S. M. Platon și Roman	30 Andreu	7 18 4 15
Mărti 19	Prof. Avide	1 Dec. Oscar	7 20 4 14
Mercuri 21	Par. Grigorie	2 Candida	7 21 4 13
Joi 22	(†) Ințrarea în bis.	3 Fran. Xaver	7 22 4 12
Vineri 23	S. Apost. Filimon	4 Barbara	7 23 4 13
Sămbătă 24	Par. Amfilochie	5 Sava	7 24 4 12

Flegman et Comp.

ORADEA-MARE,

piața St. Ladislau,
lângă podul cel mic, cu onore
inșciințeză pe on. public, că
inainte de-a face inventarul

dorind a-și micș magazinul, își
vinde tôte mărfurile și anume
paltone femeiești gata, stofe de
vestminte, pânzării, bareșuri
de spelat și mărimi de iernă,
ou soădământ de 30%

In provincie trimit cu plăcere
mustre. 5 (1-5)

. Cel mai fin

lag pentru padimente de odaie

care 'n 3 ore se uscă ca pietra

De a lui Christoph Schramm 1 kg în șatulă 1 20
De a lui Schramm și Hörner „ „ „ 1 10
De a lui Chitz și Meller „ „ „ - .90

Se află la

BERTALAN BERKES

Oradea-mare, strada Pomul-verde nr 33.

Mustre gratis și franco.

Comandele din provincie se efectuează repede
1 2-10 și prompt.

B. HELD

ORADEA-MARE,

Strada Pomul-verde
Nr. 23.

**Magazinul principal al fabricelor de postav mai
renumite din Brașov.**

Am onorea a face cunoscut, că pentru co-
moditatea publicului cumpărător am angajat
un escelent

croitor de vestminte bărbătești,
care pregătește din stofele cumpărate la mine
vestminte după moda cea mai nouă. Deoarece
acest

magazin esclusiv de postav,

in privința bogăției, a gustului și a
ieftinetății esttraordinare
pôte concură cu ori care negustorie de acelaș
fel din Budapeșta, sper că on. public va sprigini
și mai călduros intreprinderea nouă. 4 (1-5)

Otel si cafenea

Am onorea a inșciință onorab. public din
Biharia și Oradea-mare, că am inchiriat pe mai
mulți ani otelul Bucsányi, numit:

„OTEL NAȚIONAL“

Oradea mare, strada Grădinci,

cu 12 odăi pentru ospeti, cu cafenea și restau-
rațiune de veră și de iernă,

pe care le-am arangiat conform trebuințelor
moderne.

Mulțumind on. public increderea cu care
m'a onorat timp de mai mulți ani, îi cer sprig-
inul și 'n viitor, servindu-i și de-acuma nainte
beuturi bune,

bere Dreher de cea mai alésă
calitate, vinuri curate și mănări
gustuose.

Serv umilit

IOSIF SÜCH,

2 (1-10)

arandătorul «Otelului Național».

SPECIALITĂȚI

anume lucruri de mână, arti-
coli de flori artificiale, vest-
minte pentru copii, paltone,
talii-tricot, precum și mar-
furi merunde și cele mai
nove garnisuri de toalete se
află în magazinul lui

ALBERT FREYBERGER,
ORADEA-MARE,
(edificiul Bazar).

Olosig, strada principală
(1-10)